

Päätösluonnos 20.9.2024

VN/25311/2024
VN/25311/2024-UM-1

Päiväys: [x.x.2024]

Asia: Kansallinen yleislupa nro FI001

Asianosaiset:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 mukaiset viejät, jotka vievät kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain (500/2024) liitteessä lueteltuja tuotteita Suomesta Euroopan tullialueen ulkopuolelle ja, joilla on asuinpaikka Suomessa tai ovat sijoittautuneet Suomeen.

Päätös: Ulkoministeriö myöntää kansallisen yleisluvan FI001

1. Tämä on asetuksen (EU) 2021/821, jäljempänä vientivalvonta-asetus, 12 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu kansallinen yleislupa. Tämä lupa on mainitun asetuksen 12 artiklan 6 kohdan mukaisesti voimassa kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa.

Voimassaolo: Tämä vientilupa on voimassa [x.x.2024] alkaen toistaiseksi.

2. Tämä vientilupa kattaa seuraavat tuotteet:

kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain (500/2024) liitteen mukaiset kaksikäyttötuotteet.

3. Tämä vientilupa on voimassa seuraaviin määräpaikkoihin suuntautuvassa viennissä:

Australia, Islanti, Japani, Kanada, Norja, Sveitsi (mukaan lukien Liechtenstein), Uusi-Seelanti, Yhdistynyt kuningaskunta (ottaen huomioon vientivalvonta-asetuksen liitteen II osan A osassa 2 säädetty poikkeus koskien vientivalvonta-asetuksen soveltumista Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta) ja Yhdysvallat.

4. Tämän luvan käytön ehdot ja vaatimukset:

A. Tätä lupaa käyttävien viejien on ilmoitettava ulkoministeriölle tämän luvan ensimmäisestä käyttökerrasta 30 päivän kuluessa ensimmäisestä vientipäivämäärästä.

B. Yleislupaa ei saa käyttää, jos

- i. Viejä on saanut ulkoministeriöltä ilmoituksen, että sen tuotteet on tai on mahdollisesti tarkoitettu kokonaan tai osittain vientivalvonta-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan a kohdassa mainittuun käyttöön, joka liittyy kemiallisten, biologisten tai ydinaseiden taikka muiden ydinräjähteiden kehittämiseen, tuotantoon, käsittelyyn, käyttöön, ylläpitoon, varastointiin, havaitsemiseen, tunnistamiseen tai levittämiseen taikka tällaisten aseiden maaliin saattamiseen soveltuvien ohjusten kehittämiseen, tuotantoon, ylläpitoon tai varastointiin;
- ii. Viejä on saanut ulkoministeriöltä ilmoituksen, että asianomaiset tuotteet on tai on mahdollisesti tarkoitettu kokonaan tai osittain vientivalvonta-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyyn sotilaalliseen loppukäyttöön maassa, johon kohdistuu neuvoston päätöksellä tai yhteisellä kannalla, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön päätöksellä tai Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston sitovalla päätöslauselmalla määrätty aseidenvientikielto;
- iii. Viejä on saanut ulkoministeriöltä ilmoituksen siitä, että kyseiset tuotteet on tai on mahdollisesti tarkoitettu kokonaan tai osittain käytettäväksi puolustustarvikkeiden viennistä annetussa laissa (282/2012) tarkoitettujen sellaisten puolustustarvikkeiden osina tai komponentteina, jotka on viety Suomen alueelta ilman lupaa tai Suomen lainsäädännössä säädetyn luvan vastaisesti;
- iv. Viejä tietää, että tuote on kokonaan tai osittain tarkoitettu johonkin i-iii. alakohdissa tarkoitettuun käyttöön; tai
- v. Asianomaiset tuotteet viedään tullivapaalle vapaa-alueelle tai vapaavarastoon, joka sijaitsee luvan kattamassa määräraikassa.

Perustelut:

Ulkoministeriö antaa kansallisen yleisluvan kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain 8 §:n nojalla. Kansallisen yleisluvan myöntäminen on perusteltua, koska sen käyttöönotto on vähemmän elinkeinovapautta rajoittavampi tapa viedä valvonnanalaisia tuotteita Suomesta Euroopan unionin tullialueen ulkopuolelle kuin yksittäis- tai koontiluvan hakeminen. Täten kansallinen yleislupa luo vähemmän hallinnollista taakkaa viejille.

Tässä kansallisessa yleisluvassa noudatetaan vientivalvonta-asetuksen 12 artiklan 6 kohdan rajoituksia luvan käytölle sekä vientivalvonta-asetuksen liitteessä III olevassa C osassa vahvistettuja ohjeita.

Vientivalvonta-asetuksen 12 artiklan 6 kohdan nojalla kansallista yleislupaa sovelletaan määrämaihin, jotka ovat lueteltu vientivalvonta-asetuksen liitteen II olevassa A osassa. Nämä maat ovat arvioitu turvallisiksi siten, että riski tässä luvassa mainittujen tuotteiden päätyemisestä kiellettyyn loppukäyttöön kyseisissä määrämaissa on vähäinen.

Ulkoministeriö asettaa lupapäätöksen ehdot 4(A) ja 4(B)(v) kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain 10 §:n 2 momentin nojalla. Lupapäätöksen ehdot 4(B)(i)-(iv) perustuvat vientivalvonta-asetuksen 12 artiklan 1 kohdan b alakohtaan.

Lupaa myönnettäessä ulkoministeriö on ottanut huomioon vientivalvonta-asetuksen 15 artiklan lupaharkinnassa huomioon otettavat kriteerit. Nämä kriteerit eivät anna aiheutta olla myöntämättä lupaa.

Hallintoasian menettely:

Kuuleminen

Asiassa on toteutettu kuuleminen hallintolain (434/2003) 34 §:n 1 momentin mukaisesti [xx].

Täytäntöönpano

Ulkoministeriö on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n 3 momentin 2 kohdan nojalla päättänyt, että yleislupaa koskeva päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Perusteena on se, että päätös on luonteeltaan edunsaava ja sen tavoitteena on viejille koituvan hallinnollisen taakan helpottaminen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi päätöksessä annetut oikeudet on tarkoituksenmukaista saada viejien käyttöön heti. Ratkaisua tukee myös se, että asianosaisten joukko on laaja ja oikeuksien yhdenmukainen käyttöönotto toteutuu parhaiten päätöksen välittömällä täytäntöönpanolla.

Lisäksi vientivalvonta-asetuksen johdonmukainen täytäntöönpano edellyttää sitä, että tämä lupa on viejien käytössä silloin kun vientivalvonta-asetuksen 12 artiklan 6 kohdan mukainen ilmoitus komissiolle tehdään.

Tiedoksianto

Hallintopäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella hallintolain 62 a §:n mukaisesti julkaisemalla kuulutus ja päätös ulkoministeriön verkkosivuilla. Julkinen kuulutus pidetään nähtävillä x.x.2024 – x.x.2024. Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Päätöksen tiedoksisaantipäivä on siten x.x.2024.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen niin kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään (808/2019). Toimivaltainen hallinto-oikeus asiassa on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 10 §:n 5 momentin mukaan Helsingin hallinto-oikeus. Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy [x.x.2024].

Sovellettavat lainkohdat

Laki kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta (500/2024) 8 §, 10 § 2 mom.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 2021/821, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unioninvalvontajärjestelmän perustamisesta (uudelleenlaadittu), 12 artikla 6 kohta, 15 artikla, liite II osa A osa 2

Hallintolain (434/2003) 34 § 1 mom., 43 §, 44 §, 45 §, 62 a §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 10 § 5 mom., 122 § 3 mom. 3 kohta

Lisätietoja

[xx]

Liitteet

[xx]

Päätöksentekijä

[xx]

Esittelijä

[xx]

LUONNOS